

Uzasadnienie

W związku z dyspozycją § 5 ust. 2 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 27 maja 2014 roku, znak: WOPN-PK.0211.1.2014.BG wystąpił do Ministra Środowiska o dokonanie kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi, a także zasadami rzetelności, zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 roku w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie PLH3200039, zwanego dalej zarządzeniem. Minister Środowiska po dokonaniu kontroli stwierdził uchybienia i pismem z dnia 15 lipca 2015 roku, znak: DP-074-118/24442/14/JJ wniósł o zmianę zarządzenia we własnym zakresie.

W szczególności, uwagi Ministra Środowiska dotyczyły następujących kwestii:

- 1) W załączniku nr 4 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie, dla przedmiotów ochrony 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, 91F0 łęgi dębowo- wiązowo-jesionowe, ustanowiono cele działań ochronnych polegające na poprawie stanu siedliska w zakresie zwiększonego udziału martwego drewna oraz eliminacji antropogenicznych zniekształceń siedliska, zwiększonego udziału gatunków z grupy wiąz, dąb, jesion. Zgodnie z § 3 pkt 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34 poz. 186, z późn. zm.), zakres prac koniecznych do sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 obejmuje ustalenie celów działań ochronnych, które mają zostać osiągnięte w okresie, na jaki jest sporządzany plan zadań ochronnych, w sposób umożliwiający weryfikację ich osiągnięcia oraz monitoring. W związku z powyższym należy wskazać, że ww. cele działań ochronnych są niemierzalne i nie podlegają weryfikacji. Dane cele powinny zostać sprecyzowane, co najmniej w takim stopniu, aby określały stan docelowy ochrony przedmiotu ochrony lub początkowy, który ma ulec poprawie. Warto dodać, że określenie celu działań ochronnych jako podjęcia działań zmierzających do określonego stanu, nie przesądza, iż stan docelowy ma zostać osiągnięty, a jedynie określa kierunek planowanych działań. Dlatego dane działanie należy uznać za niemierzalne, ponieważ nie przewiduje, iż określony stan zostanie osiągnięty. Ponadto, wyznaczenie celów działań ochronnych poprzez zastosowanie przy ich określaniu sformułowań niejednoznacznych, nieprecyzyjnych, typu „bogactwo gatunkowe”, „niepogorszony stan ochrony”, uniemożliwia zidentyfikowanie stanu docelowego lub początkowego, tym samym wpływa na ich niemierzalność. Natomiast cel działań ochronnych polegający na „ograniczeniu dalszej rozbudowy i lokalizacji farm wiatrowych” może być zastąpiony przez „zmniejszenie śmiertelności ptaków (o konkretnie określony procent), ginących w wyniku kolizji z turbinami oraz utrzymanie drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych na dotychczasowym poziomie”.

Sposób uwzględnienia uwagi: przeredagowano zapisy, gdzie jako cel działań wskazano w obu przypadkach poprawę stanu siedliska w zakresie wskaźników struktury i funkcji (z U1 na FV). Skala oceny stanu ochrony, której składnikami są m.in. ww. parametry, oraz sposób

oceny stanu ochrony siedliska są zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U. 2010, Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Są to parametry jak najbardziej mierzalne, pozwalające na weryfikację skuteczności podjętych działań w odniesieniu do założonych celów.

- 2) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie, dla siedlisk 3110, 3140, 3150, nałożono na PINB, władających gruntami i właścicieli pomostów obowiązek kontroli legalności i likwidacji nielegalnych pomostów, usunięcia zniszczonych pomostów zalegających w jeziorze. Należy wskazać, że przedstawione działania wykraczają poza ustawowo określony zakres kompetencji wymienionych organów. Obowiązki i uprawnienia PINB zostały określone w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409), w szczególności w jej art. 83 ust. 1. Zgodnie z tym przepisem PINB m.in. wykonuje funkcje inspekcyjno-kontrolne, w tym wydaje decyzje o nakazie rozbiórki obiektu budowlanego lub jego części lub nakazujące właścicielowi lub zarządcy rozbiórkę obiektu i uporządkowanie terenu w określonych przypadkach. Z kolei starosta w myśl ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane jest organem pierwszej instancji w sprawach obiektów i robót budowlanych, do którego kompetencji należy m.in. wydawanie pozwoleń na budowę. Należy podkreślić, że starosta oraz PINB nie dokonują samodzielnie usunięcia samowoli budowlanych, w tym nielegalnych pomostów. W związku z powyższym, w odniesieniu do obszarów Natura 2000 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska powinien podjąć odpowiednie działania w celu zainicjowania czynności zmierzających do ewentualnego usunięcia samowoli budowlanych, po ustaleniu ich konkretnej lokalizacji. W celu usunięcia samowoli budowlanych dany organ powinien skierować wniosek do PINB albo organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego (w przypadku pomostów), zawiadamiając o występowaniu konkretnych nielegalnych obiektów, co w konsekwencji doprowadzi do wszczęcia postępowania w sprawie ich usunięcia. Warto dodać, że w przypadku zlokalizowania samowoli budowlanej i skierowania odpowiedniego wniosku do PINB albo organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego, właściciel określonej samowoli budowlanej, w ustawowo określonych przypadkach ma możliwość jej legalizacji. Dlatego nakazywanie w planie zadań ochronnym usunięcia samowoli budowlanych lub ograniczenie możliwości jej legalizacji prowadzi do bezprawnej modyfikacji przepisów ustawowych w tym zakresie.

Sposób uwzględnienia uwagi: zmieniono przedmiotowy zapis tak by był zgodny z wytycznymi MŚ.

- 3) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie, w odniesieniu do siedlisk 3110, 3140, 3150, 1337, ustanowiono działania ochronne polegające na wprowadzeniu zapisu do planów i studiów o niestosowaniu technik oczyszczania opartych o rozsączkowywanie w gruncie dla inwestycji budowlanych, pozostawienie wolnej od zabudowy strefy buforowej wokół jezior, ograniczeniu możliwości lokalizowania farm wiatrowych. Należy wskazać, że nie ma podstaw prawnych do ustanawiania działań ochronnych modyfikujących zagospodarowanie przestrzenne określonych gmin, w tym zobowiązujących do utrzymania obowiązujących postanowień dokumentów planistycznych. Ustawodawca w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 przewidział możliwość ingerencji w planowanie przestrzenne ale wyłącznie poprzez ustanawianie określonych wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych i tylko w zakresie

dotyczącym eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są one niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, o czym stanowi art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.). Dlatego też ustanawianie działań ochronnych ingerujący w zagospodarowanie przestrzenne należy uznać za niewłaściwe.

Sposób uwzględnienia uwagi: przedmiotowy zapis usunięto. Kwestie wprowadzenia zapisu do planów i studiów o niestosowaniu technik oczyszczania opartych o rozsączkowywanie w gruncie regulowane są w załączniku nr 6 do rozporządzenia, jako wskazanie do zmian w istniejących dokumentach planistycznych.

- 4) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie, w odniesieniu do siedlisk 3110, 3140, 1032, 1355, 1337, zobowiązano Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do monitoringu wpływu działalności człowieka na jakość wód jeziornych, trofi cieków dopływających do jezior. Należy wskazać, że działalność Inspekcji Ochrony Środowiska jest regulowana ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 686, z późn. zm.), ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, z późn. zm.) oraz aktami wykonawczymi wydanymi na podstawie ww. ustaw. Wszelkie uregulowania w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nakładające na wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska obowiązki niewynikające z ww. przepisów nie mają podstawy prawnej. W związku z powyższym ww. organy nie mogą być wskazywane jako podmioty odpowiedzialne za ww. zadania, polegające m.in. na edukacji lokalnej społeczności, monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony lub wody w celu realizacji zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, ochrony czynnej. Warto dodać, że w celu określenia stanu ochrony przedmiotów ochrony zależnych od wód, w przypadku istnienia danych Państwowego Monitoringu Środowiska, wskazane jest wykorzystywanie danych zebranych przez ww. organy. Ponadto, należy wskazać, że zastosowane w jednym z ww. działań ochronnych odesłanie do elementów z rozporządzenia Ministra Środowiska jest nieprecyzyjne i nie pozwala ustalić zakresu wyznaczonego monitoringu. W działaniach ochronnych powinno się w sposób jednoznaczny wskazać zakres planowanego monitoringu określając poszczególne jego elementy.

Sposób uwzględnienia uwagi: zmieniono zapis - jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie przedmiotowego działania wskazano Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie przy współpracy z Zachodniopomorskim Inspektorem Ochrony Środowiska.

- 5) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie w odniesieniu do wszystkich przedmiotów ochrony zobowiązano właściciela, posiadacza obszaru lub gruntu, jednostki naukowe, organizacje pozarządowe, do prowadzenia ekologicznego sposobu zagospodarowania gruntów ornych, zalesienia terenu w odległości 100 m od masy jeziornej, prowadzenia inwentaryzacji dzikich wysypisk śmieci oraz ich likwidacji, lustracji linii brzegowej jezior, monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony, sporządzenia określonych ekspertyz, rozpoznania stanu siedlisk przyrodniczych, chiropterofauny, gatunków zwierząt, roślin. W przedstawionych działaniach ochronnych w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. W myśl art.

28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w planie zadań ochronnych należy określić podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań ochronnych. W przedstawionym przepisie nie wskazano zamkniętego katalogu podmiotów, na które mogą być nałożone obowiązki, wynikające z ww. ustawy. Nie oznacza to jednak zupełnej swobody w określaniu podmiotów zobowiązanych do realizacji działań wynikających z planu zadań ochronnych, ponieważ przy opracowywaniu tego dokumentu należy mieć również na uwadze inne unormowania powszechnie obowiązujące, w szczególności zasady i przepisy Konstytucji RP. Należy wskazać, iż zgodnie z konstytucyjną zasadą legalizmu, wynikającą z art. 7 Konstytucji RP, oraz wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. I FSK 88/11), jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli. Z kolei w planie zadań ochronnych - akcie prawa miejscowego, w działaniach ochronnych m.in. na właścicieli i użytkowników gruntów, innych użytkowników lasów, Spółkę Wodną Szczecinek, właścicieli lasów niepaństwowych, placówki naukowe i organizację pozarządowe, spółki z o.o., będące podmiotami prywatnymi, nałożono określone obowiązki. Przedstawione rozwiązanie należy uznać za niezgodne z konstytucyjnymi unormowaniami. Ponadto, stanowi ono przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z której nie wynika możliwość uregulowania w planie zadań ochronnych sytuacji prawnej podmiotów prywatnych, w tym ich obowiązków. Warto dodać, że na zasadach określonych w art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dopuszczalne jest nakładanie obowiązków na właścicieli lub posiadaczy obszaru ale wyłącznie na podstawie umowy z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz w ściśle określonym zakresie oraz celu, m.in. dostosowania gospodarki rybackiej lub leśnej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: zmieniono podmioty odpowiedzialne za wykonanie ww. działań. W przypadku, gdy podmiotem jest właściciel lub posiadacz obszaru, wskazano w odnośniku iż będzie on działał na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, RDOS w Szczecinie.

- 6) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie, w odniesieniu do siedlisk 3110, 3140, 3150, ustanowiono działania ochronne polegające na utrzymaniu regularnych kontroli mieszkańców w zakresie pozbywania się ścieków bytowych z przydomowych zbiorników bezodpływowych. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) sprawy usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych należą do zadań własnych gminy, która sama decyduje o sposobie i terminie ich realizacji. Zobowiązanie gmin w działaniach ochronnych ustanowionych w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 do wykonywania określonych zadań własnych ogranicza ich ustawowe kompetencje. Ponadto, takie zadania nie znajdują podstawy prawnej w upoważnieniu ustawowym określającym zakres działań ochronnych, ustalony w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W związku z powyższym przedstawione działania bezprawnie ingerują w prowadzoną przez gminę gospodarkę ściekową, określając sposób jej wykonywania.

Sposób uwzględnienia uwagi: kwestionowany zapis usunięto.

- 7) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie, dla siedliska 3110, ustanowiono działanie ochronne polegające na nie podnoszeniu klasy funkcjonalności drogi. Przedstawione działania faktycznie stanowią zakazy. W planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie powinno się zamieszczać zakazów określonego działania. Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. zabrania się, co do zasady, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności pogorszyć stan siedlisk, wpłynąć negatywnie na gatunki, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami. W związku z powyższym, należy stwierdzić, że ogólnie określone zakazy w obszarze Natura 2000 wynikają z mocy prawa. Ponadto, skoro w delegacji ustawowej do ustanowienia ww. aktów prawa miejscowego nie przewidziano możliwości ustanowienia w nich zakazów, to takie działanie stanowi przekroczenie delegacji ustawowej. Warto dodać, że zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody możliwe jest dostosowanie działalności rybackiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, w sposób i na zasadach określonych w tym przepisie. Jednak wyłączenia określonego jeziora z użytkowania rybackiego nie można uznać za ustanowienie ww. ograniczenia, ale za zakaz, ponieważ niweczy istotę działalności rybackiej, a nie prowadzi do jej modyfikacji. Należy podkreślić, że w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, które są objęte ochroną gatunkową, zgodnie z art. 52 ust. 1 w zw. z art. 48 i 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, są ustanowione na mocy rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska określone zakazy, w tym dotyczące umyślnego płoszenia i niepokojenia. Dlatego, gdy dla danego przedmiotu ochrony określone zakazy wynikają z ww. przepisów, nie powinno się ich powtarzać w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: przeformułowano zapis, tak by nie stanowił zakazu.

- 8) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie, dla przedmiotu ochrony 3110, ustanowiono działanie ochronne polegające na podjęciu starań o przejęcie we władanie gruntów przez organizacje pozarządowe, Lasy Państwowe, służby ochrony przyrody. Przedstawionych zadań nie można uznać za działania ochronne, które prowadzą do ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Przeniesienie prawa własności określonego terenu i jego wyposażenie wpływa wyłącznie na warunki realizacji jego funkcji, które mogą być wykonywane wyłącznie w granicach przeznaczenia danego obszaru, wynikającego z dokumentów planistycznych, w tym z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dlatego dla ochrony przedmiotów ochrony prowadzonej w odniesieniu do obszarów Natura 2000 nie ma znaczenia, kto jest właścicielem określonego terenu, w tym o funkcji rekreacyjnej. Ponadto, przy prowadzeniu działalności rekreacyjnej obowiązki sanitarne i dotyczące usuwania nieczystości wynikają z przepisów ustawowych, dlatego nie powinno się ich powtarzać w planach zadań ochronnych, które są aktami prawa miejscowego.

Sposób uwzględnienia uwagi: usunięto kwestionowany zapis.

- 9) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie, w odniesieniu do wszystkich przedmiotów ochrony, zobowiązano Dyrektora Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego ARiMR do kontroli ekstensywnego użytkowania, szkolenia promującego wartość przyrodniczą obszaru Natura 2000. Należy zauważyć, że kompetencje ARiMR zostały określone przede wszystkim w ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1438, z późn. zm.), w szczególności w jej art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1. Zgodnie ze wskazanymi przepisami do zadań ww. Agencji należy m.in. wspieranie określonych inwestycji, wspieranie realizacji innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi i przetwórstwa produktów rolnych. W związku z powyższym wyznaczone w planie zadań ochronnych działania ochronne wykraczające poza zakres ustawowych kompetencji ARiMR. Ponadto, nie ma podstawy prawnej do ich ustanawiania, ponieważ w upoważnieniu ustawowym do wydania planu zadań ochronnych nie przewidziano możliwości ingerencji w ustawowo określony zakres kompetencji tej państwowej osoby prawnej.

Sposób uwzględnienia uwagi: usunięto Dyrektora Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego ARiMR z listy podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie zadania.

- 10) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie w ustanowiono działanie ochronne polegające na opracowaniu planów ochrony lub zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody, wyznaczeniu otuliny dla rezerwatu przyrody jezioro Czarnówek w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych. Przedstawione zadania prowadzą do bezprawnej modyfikacji oraz powtórzenia przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w zakresie uprawnienia regionalnego dyrektora ochrony przyrody do ustanowienia, zmiany oraz realizacji planu ochrony dla tej formy ochrony. Dodatkowo, dane działania ochronne w zakresie określającym katalog podmiotów zobowiązanych do realizacji przyszłych planów ochrony rezerwatów przyrody modyfikują przepisy ustawowe przyznające uprawnienia właściwych organów do określania podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie określonych działań.

Sposób uwzględnienia uwagi: kwestionowany zapis usunięto.

- 11) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie, w odniesieniu do wszystkich przedmiotów ochrony, ustanowiono działanie ochronne polegające na usunięciu wysypiska śmieci. Przedstawione działania stanowią powtórzenie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.). Dany przepis przewiduje, iż posiadacz odpadów jest obowiązany do niezwłocznego ich usunięcia z miejsca nieprzeznaczonego do składowania lub magazynowania. Konsekwencją niepodjęcia ww. zadań, co do zasady, jest nakazanie posiadaczowi odpadów w drodze decyzji, wydanej przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, ich usunięcie. Zgodnie z § 118 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2002 r. Nr 100, poz. 908) w rozporządzeniu nie powtarza się przepisów innych aktów normatywnych. Przepis ten, w związku z § 143 ww. rozporządzenia, ma odpowiednie zastosowanie do aktów prawa miejscowego. W związku z tym planach zadań ochronnych, które są aktami prawa miejscowego, nie powinno się powtarzać przepisów ustawowych.

Sposób uwzględnienia uwagi: kwestionowany zapis został usunięty jako oddzielne działanie. Jednocześnie, z uwagi na wskazanie przez wykonawców prac terenowych (prowadzonych dla potrzeb stworzenia planu zadań ochronnych) istniejącego problemu dzikich wysypisk śmieci, oraz związanych z tym faktem zagrożeniami dla przedmiotów ochrony, uznano, iż koniecznym jest zawarcie w planie ochrony zapisów dotyczących zlokalizowania, oraz podjęcia działań zmierzających do usunięcia nielegalnych składowisk. Podkreślić należy fakt, iż zarówno w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz.U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.), jak również w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. 2016, poz. 250), nie ma zapisów wskazujących na obowiązek prowadzenia inwentaryzacji nielegalnych składowisk odpadów. W przytaczanych aktach prawnych zarządzanie odpadami obejmuje ich likwidację (o czym mówią m.in. art. 26 ustawy o odpadach oraz art. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach), oraz prewencję w odniesieniu do ich powstawania. Tym samym, uznano za zasadne wprowadzenia w działaniu nr 20 zapisów wskazujących na konieczność inwentaryzacji nielegalnych składowisk przy okazji prowadzonych prac monitoringowych. Działanie takie da możliwość skierowania do właściwych organów wniosków o wszczęcie postępowania celem uprzątnięcia zlokalizowanych miejsc składowania odpadów, wypełniających już w dalszym postępowaniu przepisy ustawowe.

- 12) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie w odniesieniu do wszystkich przedmiotów ochrony zobowiązano Dyrektora Agencji Nieruchomości Rolnych w Szczecinie do wykonania szkolenia promującego wartość przyrodniczą obszaru Natura 2000, zachęcania do podjęcia użytkowania gruntów zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, włączania przedstawicieli lokalnych społeczności w działania związane z ochroną przyrody na terenie obszaru Natura 2000. Należy wskazać, że zadania i obowiązki Agencji Nieruchomości Rolnych, tj. państwowej osoby prawnej, zostały przede wszystkim określone w ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2012 r. poz. 1187, z późn. zm.), w szczególności w jej art. 6 ust. 1. Do jej kompetencji można zaliczyć m.in. zabezpieczenie majątku Skarbu Państwa, tworzenie oraz poprawę struktury obszarowej gospodarstw rodzinnych. Agencja Nieruchomości Rolnych nie ma normatywnego obowiązku przekazywania gruntów organizacjom i instytucjom w celu ich odpowiedniego zagospodarowania ani też promocji określonej gospodarki. Dlatego takie działania ochronne wykraczają poza zakres uprawnień ww. osoby prawnej.

Sposób uwzględnienia uwagi: usunięto Dyrektora Agencji Nieruchomości Rolnych w Szczecinie z listy podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie zadania.

- 13) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie dla przedmiotu ochrony 1337 bóbr ustanowiono działanie ochronne polegające na tym, iż w przypadku uciążliwych szkód wyrządzanych przez bobry dopuszcza się możliwość podejmowania czynności podlegających zakazom w odniesieniu do tego gatunku chronionego wynikających z ustawy o ochronie przyrody. Przedstawionego zadania nie można uznać za działanie ochronne prowadzącego do ochrony bobra, który jest przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000, a wprost przeciwnie realizacja tego zadania wpływa wyłącznie negatywnie na gatunek chroniony. Ponadto, przedstawione działanie prowadzi do bezprawnego naruszenia przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, określających zakazy w stosunku do bobra europejskiego i możliwości ich uchylenia, które

następuje w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska - odrębnego od planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, aktu prawa miejscowego.

Sposób uwzględnienia uwagi: zmieniono zapis, tak by nie naruszał przepisów ustawy o ochronie przyrody. Przedmiotowe działanie ochronne ma na celu zachowanie dotychczasowych miejsc bytowania gatunku, jednakże uznano za zasadne doprecyzować, iż dotyczy to lokalizacji, gdzie skutki działalności gatunku nie zagrażają bezpieczeństwu publicznemu oraz nie przyczyniają się do wystąpienia szkód ponad poziom akceptowalny gospodarczo.

- 14) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie PLH320039 nie dla wszystkich przedmiotów ochrony wyznaczono działania ochronne dotyczące monitoringu. W związku z powyższym należy odpowiednio uzupełnić załącznik nr 5 ww. zarządzenia.

Sposób uwzględnienia uwagi: w załączniku 2 do zmiany zarządzenia (załącznik nr 5 pierwotnego zarządzenia), w punkcie 26 (pkt 7 według starej numeracji) tabeli dotyczącej działań z zakresu monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych, wpisane jest działanie „monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony”, gdzie jasno wskazane jest, iż zadanie to dotyczy „wszystkich przedmiotów ochrony obszaru z wyjątkiem **1337** bobra i **1355** wydry” (dla tych dwóch gatunków odrębnie wskazane zostały działania z zakresu monitoringu).

- 15) W załączniku nr 5 do zarządzenia, dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie ustanowiono działanie ochronne nr 2 dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony polegające na sporządzeniu ekspertyzy określającej potrzebę podjęcia działań ochrony czynnej, które ma zostać wykonane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych. Przedstawione uregulowanie przewiduje, iż realizacja ww. ekspertyzy może nastąpić m.in. w ostatnim roku obowiązywania planu zadań ochronnych. Takie określenie terminu realizacji ww. ekspertyzy należy uznać za niewłaściwe z uwagi na fakt, iż podjęcie innych działań ochronnych, ustanowionych w planie zadań ochronnych jest uzależnione od jej wykonania. W związku z powyższym w przypadku dokonania ekspertyzy w ostatnim roku obowiązywania planu zadań ochronnych może nie być możliwe zrealizowanie innych działań ochronnych.

Sposób uwzględnienia uwagi: zapis zmieniono, wskazując konieczność wykonania przedmiotowej ekspertyzy najpóźniej do końca pierwszej połowy okresu trwania pzo.

- 16) W § 8 zarządzenia wskazano, iż akt wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. Należy wskazać, iż nie ma potrzeby wyszczególniania miejsca ogłoszenia aktu, ponieważ wynika ono z art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172, z późn. zm.).

Sposób uwzględnienia uwagi: w aktualnie procedowanym projekcie zarządzenia nie podano już miejsca ogłoszenia aktu.

- 17) W załączniku nr 5 do zarządzenia dotyczącego obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie ustanowiono działania ochronne dotyczące ochrony czynnej nr 6 i 9, polegające na rozważeniu możliwości utworzenia ostoi bioróżnorodności oraz na tym, iż wskazane byłoby prowadzenie ekologicznego sposobu zagospodarowania gruntów ornych. Przedstawionych działań nie można uznać za działania ochronne, których podjęcie doprowadzi do zapewnienia odpowiedniej ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Należy zauważyć, że procesy myślowe polegające na rozważeniu podjęcia konkretnych czynności powinny poprzedzać ustanowienie działań ochronnych, z których to jednoznacznie powinno wynikać, jak określony stan rzeczy ma zostać ukształtowany, co jest konsekwencją charakteru normatywnego planu zadań ochronnych. Z tego samego powodu nie powinno się w tym akcie prawa miejscowego wprowadzać zaleceń stanowiących, iż realizacja określonych działań byłaby wskazana lub zaleca się wykonanie określonych czynności. W związku z powyższym w planie zadań ochronnych powinno się jednoznacznie i konkretnie określać działania ochronne.

Sposób uwzględnienia uwagi: przeredagowano kwestionowane zapisy tak by jasno określały działania ochronne.

Poza wymienionymi wyżej poprawkami wynikającymi z uwag Ministra Środowiska, wprowadzono następujące zmiany:

- 1) W załączniku nr 5, oprócz wyżej już opisanych zmian wynikających z uwag wniesionych przez Ministra Środowiska i zmian korekcyjnych, wprowadzono ciągłą numerację dla działań wskazywanych w załączniku, celem zwiększenia przejrzystości dokumentu (pierwotnie działania były numerowane oddzielnie dla każdej grupy zadań).
- 2) W działaniu nr 2 i 3 załącznika nr 2 do zmiany zarządzenia, przeredagowano zapisy dotyczące działań obligatoryjnych i fakultatywnych dla siedlisk 6410 i 6510. Wskazano na konieczność zachowania płatów siedlisk poprzez ich ekstensywne użytkowanie, oraz na możliwość użytkowania zgodnie z wymogami odpowiedniego wariantu pakietu rolnośrodowiskowego, ukierunkowanego na ochronę tych siedlisk.
- 3) Połączono zadania:
 - nr 2 z załącznika 5 zarządzenia (usunięcie nielegalnych pomostów) i 18 (usunięcie i zapobieganie nielegalnie składowanym odpadom komunalnym i przemysłowym), dotyczące utrzymania lub modyfikacji metod gospodarowania
 - nr 1 z załącznika 5 zarządzenia (monitoring ciągłości strefy buforowej pod kątem występowania nielegalnych pomostów, zabudowy brzegów bądź wycinki buforu z utworzeniem nielegalnych dojsć do wody, kąpielisk, plaż, biwakowisk), dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych
 - nr 2 i 4 z załącznika 5 zarządzenia, dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochronyrazem z zadaniem nr 7 dotyczącym monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych (monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony). W obecnym kształcie zadanie (nr 20 według nowej numeracji) otrzymuje brzmienie „monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz weryfikacja zagrożeń i potrzeb

podjęcia działań ochrony czynnej”, przy czym obejmuje ono także inwentaryzację „dzikich” wysypisk śmieci oraz lustrację linii brzegowej jezior z naniesieniem na mapę lub podanie współrzędnych geograficznych lokalizacji nielegalnych pomostów, zabudowy, kąpielisk, plaż, biwakowisk itp. Zadania te zdecydowano się połączyć z powodów praktycznych – monitoring siedlisk na terenie obszaru Natura 2000, jednocześnie dostarczy informacji nt. lokalizacji nielegalnych wysypisk, pomostów, biwakowisk etc. Jest to tym bardziej zasadne, że występowanie ww. obiektów zasadniczo wpływa także na stan ochrony przedmiotów ochrony. Uzyskane dane pozwolą na podjęcie czynności inicjujących wszczęcie odpowiednich procedur przez właściwe jednostki (np. właściwa miejscowo gmina w zakresie przestrzegania zapisów ustawy o czystości w gminach, właściwy miejscowo Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego lub organ właściwy do wydania pozwolenia wodno-prawnego w zakresie wszczęcia postępowań celem usunięcia określonych samowoli budowlanych). Wyniki monitoringu pozwolą także zweryfikować istniejące zagrożenia i potrzeby podjęcia – lub kontynuowania - działań ochronnych.

- 4) Połączono zadania nr 2 (monitoring trofii cieków dopływających do jezior) i 6 (monitoring wpływu działalności człowieka na jakość wód jeziornych) z załącznika 5, dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych, oraz zadanie nr 3 z załącznika 5, dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony w zakresie sporządzenia ekspertyzy określającej wpływ działalności człowieka na jakość wód jeziornych. W obecnym brzmieniu, zadanie nr 23 obejmuje wykonanie ekspertyzy dot. określenia wpływu działalności człowieka na jakość wód jeziornych, w tym badanie trofii cieków dopływających do jezior lobeliowych i ramieniowych, oraz wskazanie konieczności podjęcia dalszego monitoringu.
- 5) Z załącznika nr 5 do zarządzenia (załącznik nr 2 do zmiany zarządzenia) usunięto działanie polegające na monitoringu użytkowania łąk zgodnie z zaleceniami. Uznano, iż jest to zapis pokrywający się swym zakresem z rozszerzonym zapisem pkt 26 – monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony. Stan przedmiotów ochrony – w tym przypadku siedlisk łąkowych, stanowi automatycznie wskazanie, czy są w sposób właściwy (a więc zgodny z zaleceniami) użytkowane, zaś w przypadku.
- 6) Przeniesiono zadanie nr 4 (z załącznika 5 zarządzenia - zapewnienie przestrzegania zakazów obowiązujących w rezerwacie przyrody), z zadań dotyczących monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych, do działań dotyczących utrzymania lub modyfikacji metod gospodarowania (w obecnym kształcie załącznika do zmiany zarządzenia – działanie nr 12). Uznano, iż działanie to nie kwalifikuje się do zadań z zakresu monitoringu, natomiast wiąże się z zagadnieniami utrzymania siedlisk i gospodarowania w obszarze Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 9 oraz ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie zapewnił zainteresowanym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, możliwość udziału w pracach związanych z opracowywaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych.

Informację o zamiarze przystąpienia do dokonywania zmiany planu zadań ochronnych podano do publicznej wiadomości pismem z dnia 12 sierpnia 2015 r., znak WOPN-PK.6320.18.BG, poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 14 sierpnia 2015 r. do 17 września 2015 r.,
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim „Nasz Dziennik”, opublikowane w dniu z dnia 17 sierpnia 2015 r.

W wyniku procedury z udziałem społeczeństwa zgłoszono uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacją w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę oraz w jakim zakresie zostały uwzględnione, zawarto w poniższej tabeli.

1.		
	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
2.		
	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
3.		
	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
4.		
	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
5.		
	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
6.		
	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
7.		

	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
8.	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
9.	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
10.	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
11.	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
12.	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
13.	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
14.	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	1.
15.	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
16.	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	
17.		

	Treść uwagi	
	Sposób rozpatrzenia	

Po zakończeniu etapu opracowywania projektu zmiany zarządzenia w sprawie PZO, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy OOS, obwieszczeniem z dnia, znak:, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Czaplineckie, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OOS. Na etapie procedury konsultacji społecznych, wpłynęło pism zawierających uwag i wniosków ze strony następujących podmiotów:

Szczegółowe informacje o sposobie rozpatrzenia wszystkich uwag znajdują się w tabeli poniżej:

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi

Projekt zarządzenia został uzgodniony, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 i 1960) z Wojewodą Zachodniopomorskim, pismem nr z dnia